

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN EN
TELECOMMUNICATIE**

**SAMENVATTING VAN DE AANTWORRDEN OP DE OPENBARE
RAADPLEGING
BETREFFENDE
DE RICHTSNOEREN INZAKE PRICE SQUEEZE**

Inhoudsopgave

1 Inleiding.....	3
2. Algemene beschouwingen.....	3
3 Antwoorden op de raadpleging	5
3.1 ALGEMENE KWESTIES	5
3.2 GEBUNDELDE AANBIEDINGEN.....	7
3.3 DIENSTEN OP MAAT	9
3.4 BASIS VAN DE KOSTEN	9
3.5 AANPASSINGEN VAN DE KOSTEN	13
3.6 BEHANDELING VAN DE OPBRENGSTEN	14
3.7 METING VAN DE RENTABILITEIT	15
3.8 TIJDHORIZON.....	16
3.9 UITVOERING VAN DE TOETS	17

1 INLEIDING

1. Op 31 mei 2006 heeft het BIPT een raadpleging gepubliceerd om de mening van de sector te kennen betreffende de verschillende methodologische aspecten inzake de beoordeling van price squeeze. Het doel van deze raadpleging bestond erin de markt de kans te geven om zich uit te spreken over de te maken keuzes omtrent de methodologie die moet worden gehanteerd om een "price squeeze"-toets uit te voeren.
2. De operatoren Base, Belgacom, Belgacom Mobile, BT, Colt, Mobistar, Scarlet, Telenet en Verizon Business en de consumentenvereniging Test-Aankoop hebben een bijdrage geleverd in het kader van de openbare raadpleging.
3. Dit samenvattingdocument is zo opgevat dat uit de tekst niet afgeleid kan worden wie op de gestelde vragen wat heeft geantwoord. Daartoe wordt in het samenvattingdocument geen van de bovenvermelde namen vermeld maar telkens staat er "respondent" of "respondenten" in de tekst wanneer er naar een specifiek antwoord verwezen wordt.
4. Deze samenvatting heeft tot doel de meningen en de opmerkingen te weerspiegelen die werden geformuleerd bij de openbare raadpleging. Zij anticipeert helemaal niet op de standpunten die het BIPT zou kunnen innemen na afloop van de raadpleging.

2. ALGEMENE BESCHOUWINGEN

5. Bepaalde respondenten merken op dat het consultatiedocument zich beperkt tot het aanpakken van algemene methodologische principes. Volgens hen zou deze raadpleging alleen een eerste stap moeten zijn en zouden zij graag een preciezer standpunt kunnen vertolken in het kader van een volgende raadpleging over meer gedetailleerde aspecten van de price squeeze-toets die het Instituut van plan is om uit te werken.
6. Een respondent legt de nadruk op de noodzaak om de bevoegde instanties nauw samen te brengen (Raad voor de Mededinging en Europese Commissie) via een openbare raadpleging over een gedetailleerd ontwerp van toets.
7. Een respondent is van mening dat de richtsnoeren ter raadpleging aan de Raad voor de Mededinging zullen moeten worden voorgelegd in overeenstemming met artikel 55 §3 en §5 van de wet van 13 juni 2005. Volgens deze respondent is die raadpleging een ontwerpmaatregel die ook aan de Europese Commissie in overeenstemming met artikel 7 §3 of de Kaderrichtlijn zou moeten bekendgemaakt worden.
8. Sommige respondenten hebben vragen bij het afstemmen tussen het BIPT en de Raad voor de Mededinging wat price squeeze-toetsen betreft. Zij vragen om de relatie tussen een toets ex ante en een toets ex post te verduidelijken. Zij denken dat wanneer een toets ex ante ingevoerd wordt er geen redenen meer zijn om een toets op een ex post basis uit te voeren. En dit omdat een toets ex ante pas kan worden ingevoerd wanneer het bewezen is dat het mededingingsrecht niet in staat of bekwaam is om mededingingsproblemen te behandelen.
9. Een respondent vindt dat als het BIPT na afloop van een concreet onderzoek de aanwezigheid van price squeeze in een concreet geval zou vaststellen, zijn uiteindelijke beslissing voor bindend advies aan de Raad voor de Mededinging zou moeten worden voorgelegd in overeenstemming met artikel 55 §5 of de wet van 13 juni 2005. Volgens deze respondent is deze verplichting om per geval te raadplegen wettelijk vereist tenzij het BIPT erin slaagt om alle parameters vast te stellen die in de toets zouden moeten worden ingevoerd voor alle hypothesen die zouden kunnen worden overwogen. In het geval dat overige parameters nadien zouden moeten worden bepaald zou het BIPT de Raad voor de Mededinging moeten raadplegen en zouden zijn ontwerpmaatregelen aan de Europese Commissie bekendgemaakt moeten worden.
10. Een respondent vraagt aan het Instituut welke vorm de door het BIPT beoogde ontwerpmaatregelen zullen hebben. Volgens hem zou moeten worden gepreciseerd of het BIPT

een specifiek juridisch instrument voor ogen heeft voor elk mogelijk en potentieel geval dan wel of het aan een andere methodologie denkt.

11. Een respondent vraagt dat het BIPT duidelijk de operatoren aanwijst die bij de richtsnoeren betrokken zullen zijn. Volgens een respondent kunnen deze richtsnoeren slechts gelden voor de operatoren die als een operator met een sterke machtspositie op de markt (SMP) (volgens de procedure voor de analyse van de markten in overeenstemming met artikel 55 of de wet van 13 juni 2005) aangewezen werden en waarvoor BIPT aangegeven heeft dat zij een price squeeze-toets zouden kunnen uitvoeren.
12. Een respondent vraagt dat deze richtsnoeren niet een enkele uniforme toets zouden aanreiken maar dat ze voldoende ruim zouden zijn om alle gevallen van price squeeze te behandelen.
13. Een respondent dringt aan op de noodzaak om een grondige analyse van de markt en van de situatie van de SMP-operatoren uit te voeren om te oordelen of de price squeeze al dan niet effecten van uitsluiting heeft op de markt.

In dat verband merkt een respondent op dat de Europese Commissie het als noodzakelijk beschouwt dat het onderzoek naar de praktijk van price squeeze op een analyse steunt die gericht is op de effecten die deze praktijk op de markt heeft of zou kunnen hebben. Bovendien is het noodzakelijk aan te tonen dat de betrokken eindgebruikers nefaste gevolgen ondergaan of zouden kunnen ondergaan als de praktijk zou voortbestaan.

14. Volgens een respondent zou de tool geen verborgen mechanisme mogen zijn voor de voorafgaande goedkeuring van de retailtarieven van de betrokken SMP-bedrijven. Deze respondent is van mening dat de bepaling van artikel 64 §2 of de wet van 13 juni 2005 (die expliciet verwijst naar het verbod om zo'n mechanisme toe te passen) een situatie uitsluit waarin een regelgevende maatregel zo gedetailleerd zou zijn dat de manier waarop het SMP-bedrijf verplicht zou zijn om zijn tarieven vast te stellen impliciet op een voorafgaande goedkeuring van het BIPT zou neerkomen.
15. Volgens een respondent zou een te gedetailleerde toets in de praktijk tot een verplichting van voorafgaande goedkeuring van de tarieven leiden. Als daarentegen de toets niet voldoende gedetailleerd is dan is het BIPT verplicht bij de evaluatie van concrete gevallen de Raad voor de Mededinging te raadplegen en aan de Europese Commissie in kennis te stellen van zijn ontwerpmaatregelen. In het ene of het andere geval verklaart deze respondent dat de oefening die het BIPT voor ogen heeft onuitvoerbaar is.
16. Een respondent waarschuwt tegen een toets die inefficiëntie zou veroorzaken op de markt stroomafwaarts. Volgens hem zou het in strijd zijn met een fundamenteel principe van het mededingingsrecht, namelijk dat alleen de mededinging en het belang van eindgebruikers beschermd moeten worden en niet de inefficiëntie van één of meerdere spelers.
17. Verschillende respondenten herinneren aan de noodzakelijke voorwaarden om te besluiten tot het bestaan van price squeeze. Een respondent legt de nadruk op de noodzaak om de intentie te analyseren, namelijk dat nagegaan moet worden of de aangeklaagde operator de bedoeling heeft gehad om misbruik te maken van zijn machtspositie.

Een respondent benadrukt dat de stroomopwaarts gelegen markt wholesale-diensten moet omvatten die essentieel en noodzakelijk zijn voor de levering van diensten op de retailmarkt, die bovendien ook ex ante gereguleerd zou moeten zijn. Volgens hem moeten de tussenverrichtingen die in een price squeeze-toets in aanmerking kunnen worden genomen inpuhandelingen zijn die onder de exclusieve controle van het SMP-bedrijf vallen en waarop de spelers noodzakelijkerwijs een beroep moeten doen, bij gebrek aan alternatieven die voldoende substitueerbaar zijn.

Een respondent beklemtoont dat de operator waarvan wordt vermoed dat deze een price squeeze uitvoert een SMP stroomopwaarts moet hebben en dat de aangeklaagde praktijk een beduidende impact op de retailmarkt moet hebben (zoals de uitsluiting van concurrenten). Het betreft in het bijzonder de situaties waarin deze operator zowel op de wholesale- als op de retailmarkt SMP-status bezit. Volgens deze respondent heeft de Europese Commissie alleen in dit laatste geval besloten tot het bestaan van een misbruik van sterke machtspositie.

Sommige respondenten onderstrepen ook dat aan het criterium van de vergelijkbaarheid van de stroomopwaarts en stroomafwaarts gelegen diensten moet zijn voldaan om klachten tegen het SMP-bedrijf te kunnen formuleren.

18. Een respondent legt uit dat een efficiëntiecriterium in de toets ingebouwd moet zijn. Volgens hem moet de mate van economische efficiëntie van een bedrijf worden beoordeeld in het licht van objectieve criteria, namelijk in het licht van de karakteristieken van een bepaalde industriële sector en de bekwaamheid van de spelers om de belangen van de eindgebruikers zo goed mogelijk te dienen, hun kosten zo laag mogelijk te houden en winst te boeken die in lijn is met een langetermijnstrategie. Toch moet, volgens deze respondent, het begrip van efficiëntie van een operator op lange termijn (prospectieve analyse) in het licht van alle relevante elementen worden beoordeeld.
19. Een respondent ziet geen reden om het geval van de dumpingprijzen in het kader van de richtsnoeren te behandelen. Volgens hem geeft de raadpleging de voornaamste verschillen niet weer tussen het begrip "prix ciseaux" en "price squeeze".
20. Een respondent vraagt om een discussie te hebben over de niet-tarifaire elementen (bijvoorbeeld wholesale-/retailleveringsdata) die een price squeeze zouden kunnen veroorzaken.

3 ANTWOORDEN OP DE RAADPLEGING

3.1 ALGEMENE KWESTIES

V.1. Gaat u ermee akkoord dat de price squeeze-toets normaliter zou moeten worden uitgevoerd op dienstniveau, maar dat deze in bepaalde omstandigheden op andere niveaus kan worden uitgevoerd, zoals hierboven besproken? Zo niet, kunt u dan toelichten welke benadering uw voorkeur geniet?

21. Een respondent merkt op dat SMP-bedrijven in dezelfde mate tarifaire en commerciële flexibiliteit zouden moeten kunnen genieten als hun concurrenten. Volgens hem moeten deze bedrijven kunnen hun tariefbeleid kunnen uitstippelen met een zekere mate van regelgevende stabiliteit. Aangezien het op de markt brengen van nieuwe producten grotendeels van de gevraagde retailprijs afhangt zou een onzekerheid over een mogelijke uitvoering van de price squeeze-toets op basis van vage begrippen de investeerders afschrikken om te investeren.
22. Volgens een respondent is een essentieel punt dat door de consultatie niet wordt aangekaart de bekwaamheid waarover een operator moet beschikken om aan zijn klanten eenvoudige en transparante aanbiedingen te kunnen doen zoals het aanbieden van een enkel tarief ongeacht de bestemming van de oproep. Volgens de respondent is het belangrijk dat de price squeeze-toets zich niet beperkt tot de bekwaamheid van de SMP-operator om zijn klanten een eenvoudige en aantrekkelijke tariefstructuur te bieden.
23. Een respondent is van mening dat het BIPT zou moeten verduidelijken waarom de mededingingsinstanties en de NRI's hun voorkeur hebben gegeven aan de uitvoering van een toets op het dienst- of marktniveau.
24. Volgens een respondent zou de keuze om de toets op het niveau van de dienstverlening uit te voeren inefficiënte spelers kunnen aanmoedigen om de markt te betreden.
25. Een respondent is van mening dat de toets op het nauwst mogelijke niveau toepasselijk zou moeten zijn. Hij is van mening dat de toets op het niveau van elke minuut of onderdeel van een oproep zou moeten kunnen worden uitgevoerd. Deze respondent gaat niet akkoord met de benadering die de voorkeur wegdraagt van het BIPT. Volgens hem mag het Instituut geen concurrentievervalsende praktijken toelaten in naam van de tariefflexibiliteit van een SMP-operator. Volgens hem zou de toets moeten worden uitgevoerd voor elk tarief dat door de SMP-operator op de retailmarkt wordt aangeboden, voor elk soort toegang of oproep.
26. Een respondent denkt dat een weegmethode die vergelijkbaar is met de methode die door het BIPT op markt 16 toegepast werd om de MTR te bepalen op de retailmarkt zou moeten worden gebruikt om de toets uit te voeren. Deze methode moet rekening houden met de set-upkosten, de duur van de oproep en de differentiëring tussen piekuren en daluren. Volgens de respondent

moet in dat geval de verdeling van het verkeer van de alternatieve operator in aanmerking worden genomen. Hij schrijft dit toe aan het feit dat de alternatieve operatoren slechts informatie hebben over hun eigen verdeling.

27. Een respondent is van mening dat de door het BIPT gegeven definitie voor het begrip dienstverlening zou moeten worden gepreciseerd en dat het voorbeeld dat in de raadpleging wordt gegeven verwarrend is. Volgens hem vormen de nationale oproepen op het vaste netwerk met gelijkaardige netwerkbestanddelen en prijzen namelijk niet eenzelfde dienstverlening naargelang ze naar het netwerk van Telenet of van Belgacom gedaan worden.
28. Een respondent gaat niet akkoord met de door het BIPT gegeven definitie van dienstverlening, die hij te beperkend vindt. Hij begrijpt niet wat het BIPT ertoe aanzet om de markt in zo overdreven mate op te splitsen zonder enig bewijs aan te reiken dat zijn visie relevant en geschikt is. Volgens de respondent beantwoordt een geleverde dienst aan een unieke behoefte die door een eindgebruiker is uitgedrukt. Het feit dat de klant een oproep doet naar een vast of een mobiel netwerk wijzigt de aard of de functie van de gebruikte dienst niet.
29. Een respondent is van mening dat de dienst zou moeten worden gedefinieerd op grond van de gebruiker van de dienst, namelijk op grond van de oorsprong van de oproep en niet op grond van de bestemming ervan.
30. Een respondent denkt dat de problematiek van price squeeze het beste op het niveau van de markt wordt benaderd. Volgens hem wordt in het Europese kader ervan uitgegaan dat de relevantie van de regelgevende maatregelen bewezen en gerechtvaardigd zouden moeten worden na een analyse van de relevante markten, rekening houdende met de principes van het mededingingsrecht.
31. Een respondent is van mening dat de toets op het niveau van elk aanbod van de SMP-operator zou moeten worden uitgevoerd zodra een specifiek aanbod een significante invloed heeft op het marketingbeleid van deze operator. Deze respondent beweert dat de mededinging zich in het algemeen niet afspeelt op een type van dienst maar op het niveau van de verschillende tariefplannen. Als de toets op het niveau van de aanbiedingen wordt uitgevoerd, verleent dat de operatoren meer flexibiliteit en bevordert dat de tariefvernieuwing. Deze respondent vindt dat wanneer de SMP-operator voordelen geniet die de concurrentie overstijgen, een price squeeze-toets op verschillende niveaus te overwegen valt. In dat geval is een toets op het niveau van elke dienst misschien meer geschikt.
32. Een respondent is van mening dat het argument dat door het BIPT werd aangehaald (meer mogelijkheden voor de SMP-bedrijven om onrechtmatige kruissubsidiëring uit te voeren) niet geldig is wanneer substitueerbaarheid van de producten aan de aanbodzijde kan worden aangetoond. Wanneer een bedrijf één of meerdere extra diensten zonder aanzienlijke investeringen kan aanbieden beschikt het over dezelfde diversificatiemogelijkheden als de SMP-operator. Deze respondent voegt eraan toe dat het feit dat twee producten niet tot dezelfde markt behoren geen reden mag zijn om uit te sluiten dat tussen beide een bepaalde relatie bestaat die in de toets in aanmerking moet worden genomen.
33. Een respondent haalt voorbeelden aan van gevallen waarin de Europese en nationale mededingingsoverheden en NRI's de toets op het niveau van de dienst hebben uitgevoerd. Hij merkt op dat oneerlijke praktijken ook op een beperkt deel van de markt kunnen worden aangetroffen en zodoende alleen een kleine groep van gebruikers treffen.
34. Een respondent is van mening dat het in bepaalde gevallen relevant kan zijn om een benadering per categorie van klanten te volgen. In dat geval dient volgens hem een toets te worden uitgevoerd op alle producten door de betreffende categorie van klanten worden gebruikt en niet op een dienst in het bijzonder.
35. Een respondent stelt vast dat het BIPT niet duidelijk de gevallen vermeldt waarin een gecombineerde benadering van de toets opportuun zou kunnen zijn. Deze legt uit dat, hoewel hij voorstander is van het uitvoeren van de toets op het niveau van de markt, indien het BIPT zou kiezen voor een uitvoering op het niveau van het product het BIPT ten minste een gecombineerde toets zou moeten uitvoeren. Dit zou het voordeel bieden dat een zekere flexibiliteit zou worden verleend terwijl de relevante kosten op het niveau van de markt worden teruggewonnen. Deze respondent vindt dat het BIPT zijn mening zou moeten toelichten over de aspecten die het hanteren van de ene of de andere benadering zouden rechtvaardigen.

36. Voor een respondent zou de price squeeze-toets op een finer niveau dan op het niveau van de dienst moeten kunnen worden uitgevoerd. Zo moet volgens deze respondent, wanneer de dienst als ondersteuning van meerdere toepassingen dient, de toets op elk van deze toepassingen worden uitgevoerd.
37. Een respondent is van mening dat de toets niet op het niveau van de dienst moet worden uitgevoerd maar wel op het niveau van elk contractueel aanbod dat door een SMP-operator aan een klant wordt aangeboden. Volgens hem zou het voordeel van deze benadering zijn dat deze de realiteit van de markt in aanmerking neemt. Deze respondent vindt dat de toets gericht moet zijn op de mogelijkheid om het aanbod te dupliceren en dus ook de niet-financiële elementen moet inhouden zoals de leveringstermijnen, de beveiliging van het verkeer, enz.
38. Meerdere respondenten delen de conclusie dat de markt een te hoog analyseniveau zou vormen. De dienst vormt waarschijnlijk een beter analyseniveau. Deze respondenten hebben vragen bij de manier waarop het BIPT van plan is om een gecombineerde toets uit te voeren.

3.2 GEBUNDELDE AANBIEDINGEN

V.2. Welke optie verkiest u voor de uitvoering van een price squeeze-toets op gebundelde producten waarbij alle onderdelen van de bundel tot dezelfde relevante markt behoren? Zijn er alternatieve opties die u verkiest? Zo ja, kunt u dan uw redenering toelichten?

39. Een respondent ziet geen reden om de regels te wijzigen wanneer de toets op gebundelde diensten toegepast wordt. Volgens hem slaat price squeeze niet op alle diensten die een gebundeld aanbod vormen maar moet elk van de diensten in het aanbod worden getest. Hij benadrukt dat de Europese instellingen, NRI's en de mededingingsoverheden de toets niet op het niveau van de dienstenbundel uitvoeren.
40. Volgens een respondent moet de toets op de tariefstructuur van de SMP-operator gebaseerd zijn en niet op een dienstenbundel. Hij benadrukt dat de Commissie in de zaak Deutsche Telecom geweigerd heeft om rekening te houden met de gebundelde aanbiedingen van de toegangsdiensten en de telefoondiensten.
41. Een respondent vindt dat de uitvoering van de toets op het niveau van een dienstenbundel de concurrenten van een SMP-operator zou verplichten om de diensten op dezelfde manier te bundelen als deze laatste.
42. Een respondent merkt op dat het feit dat de toets op het niveau van de dienstverlening wordt uitgevoerd de SMP-operator niet verhindert om gratis minuten te aan te bieden. Het is mogelijk om een gemiddelde retailprijs te berekenen rekening houdende met gratis minuten.
43. Een respondent is van oordeel dat wanneer de SMP-operator voordelen geniet die de concurrentie overstijgen het beter kan zijn om de toets uit te voeren op het niveau van elke dienst waaruit de bundel bestaat aangezien in dat geval de invloed van kruissubsidiëring op de mededinging aanzienlijk zou kunnen zijn.
44. Een respondent spreekt zich uit voor de uitvoering van de toets over de hele dienstenbundel, rekening houdende met alle opbrengsten uit de bundel en met de kosten voor het verstrekken van alle diensten die de bundel uitmaken. Deze respondent erkent dat deze optie het voor de SMP-operator mogelijk zou maken om het aanbod aan diensten te subsidiëren waarop scherp wordt geconcurrereerd. Hij is echter van mening dat wanneer de price squeeze-toets uitgevoerd wordt, altijd rekening moet worden gehouden met het algemeen niveau van mededinging op de markt.
45. Een respondent twijfelt eraan of er binnen een zelfde markt van ongerechtvaardigde kruissubsidiëring gesproken kan worden. Deze respondent deelt het standpunt van het BIPT dat de uitvoering van de toets over de bundel de SMP-operator in staat zou stellen om dezelfde commerciële flexibiliteit te genieten als zijn concurrenten. Hij vindt dat de meest relevant benadering erin zou bestaan om elke verificatie op het niveau van de relevante markt op te leggen.

46. Een respondent ziet ook niet de noodzaak om verschillende regels toe te passen wanneer het gaat om het analyseren van gebundelde aanbiedingen. Deze respondent is van mening dat de benadering per markt de beste is.
47. Een respondent vindt dat de uitvoering van de toets op het niveau van de bundel of de markt niet wenselijk is omdat de SMP-operator met die opties een squeeze over een beperkt aantal klanten zou kunnen uitvoeren. Hij spreekt zich uit voor de uitvoering van de toets op het niveau van elke dienst van de bundel en eventueel op het niveau van elke categorie van klanten.
48. Volgens een respondent zou de toets op het niveau van de bundel moeten worden uitgevoerd door eerst te analyseren welke kruissubsidiëring door de SMP-operator is uitgevoerd en dan te verifiëren of een alternatieve operator in staat is dezelfde subsidiëring uit te voeren.
49. Bepaalde respondenten hebben kritiek op opties 1 en 3 omdat ze te ingewikkeld zijn om door te voeren en optie 2 omdat deze een aanzienlijke flexibiliteit aan de SMP-operator laat. Er kan echter een toets op een "bundle" van producten worden uitgevoerd om na te gaan of de totale inkomsten van de bundle de marginale kosten van de niet-SMP-dienst en de gereguleerde prijs van de SMP-dienst dekken (die gereguleerde prijs is de gepubliceerde wholesale-prijs of de retailprijs, indien de betrokken operator SMP-status heeft op retailniveau). Optie 4 heeft voor- en nadelen.
50. Sommige respondenten zijn voorstander van een toets naar de mogelijkheden voor concurrenten om de markt te betreden: een price squeeze op een deel van de markt die een mogelijkheid tot toegang vormt zou bijzonder schadelijk zijn, wat rechtvaardigt dat de toets op dit deel van de markt wordt uitgevoerd.

V.3. Welke optie verkiest u voor de uitvoering van een price squeeze-toets op gebundelde producten waarbij bepaalde onderdelen van de bundel niet tot dezelfde relevante markt behoren? Zijn er alternatieve opties die u verkiest? Zo ja, kunt u dan uw redenering toelichten?

51. Sommige respondenten zijn van mening dat de toets op het niveau van elke dienst van de bundel moet uitgevoerd worden ongeacht de markt waartoe deze diensten behoren.
52. Een respondent is ook van mening dat de concurrentievoorwaarden van de verschillende markten waartoe deze producten van de bundel behoren, van elkaar kunnen verschillen. Deze respondent vindt dat wanneer het BIPT bepaalt dat de aanwezigheid van een SMP-operator die aanzienlijke voordelen geniet die de concurrentie overstijgen, de ontwikkeling van een gezonde mededinging op de markt verhindert, de toets op het niveau van elke dienst van de bundel uitgevoerd moet worden.
53. Volgens een respondent zou eerst moeten worden bepaald of deze diensten niet tot een nieuwe markt behoren. Volgens hem is het mogelijk dat de definitie van de markten evolueert en dat dit ervoor zou kunnen zorgen dat een markt producten opneemt die voordien tot een andere markt behoorden.
54. Een respondent is voorstander van de uitvoering van de toets op het niveau van de dienstenbundels per relevante markt. Volgens hem zou de rentabiliteit van elke bundel afzonderlijk voor elke relevante markt beoordeeld moeten worden. Daardoor zal kruissubsidiëring tussen diensten die tot verschillende markten behoren vermeden kunnen worden.
55. Een respondent legt uit dat wanneer de bundel diensten bevat die tot verschillende markten behoren, moet worden opgelet om geen te verregaande verplichtingen op te leggen op een markt waarvoor dat in het licht van de marktanalyses niet gerechtvaardigd zou zijn. Volgens hem zou de toets alleen kunnen worden uitgevoerd op het niveau van een markt waarvoor dit soort correctiemaatregel in de marktanalyse gedefinieerd zou zijn geweest.
56. Een respondent beweert dat wanneer de gebundelde aanbiedingen diensten omvatten die zich op verschillende markten bevinden, al deze markten geanalyseerd moeten worden en mag de uitvoering van de toets niet worden beperkt tot de enige diensten die op deze of gene markt worden aangeboden.

57. Volgens sommige respondenten heeft de gestelde vraag meer te maken met de problematiek van kruissubsidiëring dan met price squeeze.

3.3 DIENSTEN OP MAAT

V.4. Gaat u akkoord met de voorgestelde benadering voor de diensten op maat? Zo niet, kunt u dan toelichten welke benadering u verkiest?

58. Respondenten zijn van mening dat de toets op het niveau van de dienstverlening moet worden uitgevoerd, voor elk tarief dat op de retailmarkt wordt aangeboden, ongeacht of dit tarief al dan niet op maat is.
59. Sommige respondenten vinden dat de toets op de bundel op maat moet worden uitgevoerd op voorwaarde dat deze bundel tot dezelfde relevante markt behoort. Voor één van hen zou de uitvoering van de toets op het niveau van elke dienst de mogelijkheid van de operator beperken om diensten aan te bieden die aan de specifieke noden van zijn klanten aangepast zijn. Voor een andere moet dan worden nagegaan welke kruissubsidiëring de operator binnen de bundel heeft uitgevoerd om erop toe te zien dat de kruissubsidiëring door een alternatieve operator gedupliceerd kan worden.
60. Een respondent legt uit dat wanneer de diensten op maat tot verschillende relevante markten behoren, de toets moet worden uitgevoerd op de bundel diensten die tot dezelfde relevante markt behoren.
61. Volgens een respondent kan het in bepaalde uitzonderlijke marktsituaties raadzaam zijn om de toets uit te voeren op het niveau van elke dienst van de bundel op maat.
62. Een respondent is gekant tegen de toepassing van een benadering per klant, die hij als te beperkend beschouwt en waarvan volgens hem de resultaten slechts een bewijsstuk zouden zijn.
63. Een respondent is van mening dat de toets alleen uitgevoerd moet worden op het niveau van een markt waarvoor een correctiemaatregel bepaald werd. Volgens hem kan de price squeeze-toets die in de analyse van een relevante markt bepaald zou zijn als correctiemaatregel, alleen op het niveau van deze zelfde markt uitgevoerd worden.
64. Een respondent vindt dat de toets op het niveau van de dienstenbundel moet worden uitgevoerd. Volgens hem wordt doorgaans in een offerteaanvraag een reeks diensten opgenomen en verwacht de eindgebruiker dat de leveranciers hem een aanbod doen dat al deze diensten omvat. Deze respondent is van mening dat als toch een benadering per dienst zou worden gekozen, een gecombineerde benadering meer geschikt zou zijn.
65. Als SMP-diensten in een aanbod op maat opgenomen zijn, moet worden nagegaan of de totale inkomsten van de bundel de marginale kosten van de niet-SMP-dienst en de gereguleerde prijs van de SMP-dienst dekken. Het feit dat bepaalde contracten na een offerteaanvraag gesloten worden betekent niet noodzakelijk dat de analyse op het niveau van het onderhandelde aanbod moet geschieden.
66. Andere respondenten vinden dat als een onderhandeld aanbod SMP-producten omvat, de SMP-operator de openbare prijzen van deze producten moet naleven. Het is gerechtvaardigd om de toets uit te voeren op het niveau van het onderhandelde aanbod of op het niveau van de bundel diensten die het aanbod uitmaken.

3.4 BASIS VAN DE KOSTEN

V.5. Gaat u ermee akkoord dat de kosten van de SMP-operator zouden moeten worden gebruikt als basis voor de price squeeze-toets (hoewel die kunnen worden aangepast, zoals hieronder besproken)?

67. Een respondent vindt dat wanneer een operator een klacht indient bij het Instituut, deze de keuzevrijheid zou moeten hebben om de toets te baseren op de kosten van de SMP-operator ofwel op zijn eigen kosten. Volgens hem voorziet de Toegangsrichtlijn in de mogelijkheid om rekening te houden met de kosten van een alternatieve operator. Bovendien beschikt de alternatieve operator doorgaans niet over informatie over de kostenstructuur van een SMP-operator en ook niet over de verdeling van zijn verkeer, enz.
68. Een respondent is van mening dat de kosten van een SMP-operator gebruikt kunnen worden op voorwaarde dat ze verbeterd zijn vanuit het oogpunt van een redelijk efficiënte nieuwkomer op de markt.
69. Sommige respondenten aanvaarden dat de kosten van de SMP-operator als uitgangspunt worden genomen, maar vragen dat rekening wordt gehouden met de onvermijdelijke kosten voor een efficiënte concurrent.
70. In het geval dat het BIPT zou oordelen dat de kosten van een alternatieve operator de kosten van een efficiënt bedrijf niet weerspiegelen kan het BIPT de kosten verminderen die in de toets in aanmerking worden genomen. De evaluatie van de efficiëntie moet rekening houden met de schaal- en breedtevoordelen waarover de SMP-operator beschikt en met het feit dat de alternatieve operator niet de mogelijkheid heeft gehad om dezelfde voordelen (first-mover advantage) te genieten als deze laatste.
71. Een respondent gaat akkoord met het voorstel om rekening te houden met de kosten van de SMP-operator als basis om de toets uit te voeren. Volgens hem is dit in lijn met de praktijk van de Europese Commissie. Deze respondent is echter van mening dat aanpassingen aangebracht kunnen worden om de schaal- en breedtevoordelen en de voordelen te weerspiegelen die de SMP-operator heeft kunnen genieten dankzij zijn first-mover positie.
72. Een respondent stelt dat aangezien de toets zou moeten geschieden op basis van een operator die even efficiënt is als de SMP-operator, het volledig gerechtvaardigd is om rekening te houden met de kosten van de dominante operator.
73. Een respondent legt uit dat het feit dat het BIPT niet uitlegt welke aanpassingen het Instituut plant en ook niet in welke gevallen ze doorgevoerd zouden kunnen worden, tot onzekerheid leidt, wat in een price squeeze-toets zou moeten worden vermeden. Deze respondent vindt dat als de SMP-operator moet nagaan of hij in lijn is met deze verplichtingen, hij moet weten welke aanpassingen zouden worden overwogen.
74. Een respondent denkt dat alleen de kosten van de SMP-operator in aanmerking moeten worden genomen zonder enige aanpassing, om de dominante operator in staat te stellen om over een stabiele en bruikbare tool te beschikken. Bovendien beschikt de SMP-operator alleen maar over informatie over zijn eigen kosten. Volgens deze respondent zou de verhoging van de kosten van een SMP-operator erop neerkomen dat deze operator bezwaard wordt met een inefficiëntiecoëfficiënt die niet van hem is. Hij merkt op dat in sommige omstandigheden alternatieve operatoren lagere kosten kunnen dragen dan de SMP-operator. Volgens deze respondent kan een latere intrede op de markt alternatieve operatoren in staat stellen om gebruik te maken van effectievere en goedkopere apparatuur en de strategische fouten vermijden die de SMP-operator eventueel heeft begaan.
75. Een respondent vindt dat de price squeeze-toets op de specifieke situatie van de dominante operator moet worden gebaseerd en dat met de specifieke kosten van deze operator rekening moet worden gehouden. Volgens deze operator zijn de kosten van deze dominante operator representatief voor de kosten van een efficiënte operator.
76. Een respondent gaat niet akkoord met de stelling dat een SMP-operator wat kosten betreft meer efficiënt is dan een alternatieve operator. Deze respondent verzoekt het BIPT om een specifieke en gedetailleerde analyse uit te voeren alvorens zijn mening hierover te geven.
77. De kostenbasis zou de basis moeten zijn van de SMP-operator, ook al is deze kostenbasis niet optimaal. De prijs van een wholesale-input en de retailprijs van de stroomopwaarts gelegen dienst moeten worden vergeleken en moet men bekijken of het verschil de retailkosten van de SMP-operator (zie Napier Brown s British Sugar) kan dekken.

V.6. Gaat u ermee akkoord dat alle marginale kosten die verbonden zijn met het verstrekken van de betreffende dienst in de price squeeze-berekening zouden moeten worden opgenomen? Zo niet, kunt u dan toelichten welke benadering uw voorkeur geniet?

78. Een respondent vindt dat de door het BIPT gegeven definitie van marginale kosten misleidend is omdat ze naar vermijdbare kosten verwijst in het geval dat de diensten niet zouden worden verstrekt. Volgens die respondent moet het begrip marginale kosten worden geïllustreerd met verwijzing naar de kosten die variëren naar gelang van het volume van de service. Aangezien de sector van de telecommunicatie gekenmerkt wordt door hoge vaste kosten die alle diensten met elkaar gemeen hebben, neigen de vermijdbare kosten, als de dienst eenmaal tot stand is gebracht, naar 0. Om die reden stelt hij voor om de uitdrukking "totale gemiddelde kostprijs" te hanteren.
79. Een respondent merkt op dat de definitie van de marginale kosten bijzondere aandacht vergt en dat het nodig zal zijn om een consensus te bereiken over de verschillende soorten kosten die in de toets moeten worden opgenomen, aangezien het in aanmerking nemen van de niet-relevante kosten een negatieve invloed zou kunnen hebben op de ontwikkeling van de concurrentie en de innovatie.
80. Verschillende respondenten zijn van oordeel dat alle marginale kosten die nodig zijn voor het verstrekken van de dienst in de toets moeten worden opgenomen (met inbegrip van de wholesale-inputprijs).
81. Een respondent vindt dat alleen met de marginale kosten rekening moet worden gehouden wanneer men de toets op het niveau van een dienst uitvoert. Volgens hem omvatten de marginale kosten de variabele kosten. Met de marketingkosten die volgens de respondent vaste kosten zijn, moet in de toets geen rekening worden gehouden. Een respondent benadrukt dat vanwege de hoge gemeenschappelijke en gedeelde kosten in het dienstenaanbod, er geen gemiddeld totaal kostenniveau bestaat per objectief determineerbare dienst. Volgens die respondent leidt die toets ertoe dat een bodemprijs moet worden vastgesteld op basis van marginale kosten.
82. Een respondent legt uit dat er zoveel gemiddelde kosten per dienst bestaan als er regels zijn voor het toewijzen van gemeenschappelijke kosten op elke dienst. Volgens die respondent verklaart dit waarom economen vinden dat de kosten die niet rechtstreeks toe te schrijven zijn geen enkele betekenis hebben in de economische realiteit. Volgens die respondent bestaat de oplossing erin om de gemeenschappelijke kosten niet op te nemen op het niveau van de individuele dienst en om ze alleen op te nemen op de geaggregeerde productenniveaus. Er wordt volgens hem ook erkend dat de vaste kosten zoals de kosten voor management, de algemene kosten, enz. niet moeten worden opgenomen bij het vaststellen van een bodemprijs in het kader van de price squeeze-toets.

V.7. Gaat u ermee akkoord dat de bovenstaande lijst van de voornaamste kostencategorieën alle relevante kosten omvat die in de price squeeze-toets moeten worden opgenomen? Zo niet, kunt u dan toelichten welke kosten er volgens u ook nog zouden moeten worden opgenomen?

83. Een respondent stelt dat de enige mogelijke benadering die met de economische realiteit zou overeenstemmen erin zou bestaan om zich te baseren op de prijzen van de referentieaanbiedingen met betrekking tot de netwerkkosten of de stroomopwaarts gelegen wholesale-kosten. Hij legt uit waarom de gedeelde en gemeenschappelijke alsook de vaste kosten volgens hem niet in aanmerking moeten worden genomen bij het bepalen van de bodemprijs van een individuele dienst. In de toets moeten alleen de relevante, absoluut noodzakelijke en onvermijdelijke kosten in overweging worden genomen.
84. Sommige respondenten benadrukken dat de prijs en niet de kosten in aanmerking moet worden genomen. De andere netwerkdiensten vormen een categorie van relevante kosten; ook hier geldt

dat als de dienst door een operator met een sterke machtspositie wordt verstrekt, de wholesale-prijs hiervoor in overweging moet worden genomen.

85. Een respondent beveelt aan om de bijkomende kosten op zo'n manier te definiëren dat geen rekening wordt gehouden met de kosten die zouden voortvloeien uit inefficiëntie.
86. Een respondent is van oordeel dat vanwege de verschillen tussen de marginale kosten die door de verschillende diensten worden gegenereerd, er vervolgens afzonderlijk voor elke soort dienst een lijst van marginale kosten zou moeten worden opgesteld, en hierover overeenstemming zou moeten worden bereikt onder alle operatoren die op de markt aanwezig zijn of die dit soort dienst aanbieden.
87. Een respondent merkt op dat de vraag die door het BIPT wordt gesteld betrekking lijkt te hebben op het geval dat de toets zou worden uitgevoerd op het niveau van de dienst, terwijl hij vindt dat de benadering op het niveau van de markt de meest wenselijke is.
88. Een respondent is van oordeel dat rekening zou moeten worden gehouden met zowel de netwerkkosten als de bijkomende retailkosten die door een onderneming zonder SMP-status worden gemaakt. Een respondent onderstreept dat de voorgestelde lijst van kosten niet volledig is en dat het belangrijk is om in realistische capaciteitsreserves te voorzien.
89. Een respondent voegt de volgende kosten toe in verband met retail: de bijdragekosten aan het BIPT, aan de ombudsdienst, het fonds voor sociale tarieven en de universele dienst, enz.

V.8. Denkt u dat een bijdrage aan gemeenschappelijke kosten in de price squeeze-toets zou moeten worden opgenomen? Zo ja, welke gemeenschappelijke kosten zouden volgens u moeten worden opgenomen? Zijn er andere relevante opties die hier niet zijn besproken?

90. Sommige respondenten spreken hun voorkeur uit voor het opnemen van een bijdrage aan het geheel van de gemeenschappelijke kosten. Sommigen betogen dat dit een sterkere methode is waardoor men rekening kan houden met het feit dat de alternatieve operatoren ook de gemeenschappelijke kosten moeten dragen die zij niet altijd over evenveel diensten hebben kunnen verdelen als de operator met een sterke machtspositie.
91. Een respondent merkt op dat de gemeenschappelijke kosten in het ontwerpbesluit betreffende markt 16 gedefinieerd werden als kosten die niet onderhevig waren aan toenames in de vraag. Hij vraagt aan het BIPT om te preciseren of de marketingkosten kunnen worden beschouwd als gemeenschappelijke of als marginale kosten. De gemeenschappelijke kosten zouden niet van de price-squeezetoets moeten worden uitgesloten. Hij herinnert eraan dat de gemeenschappelijke kosten in het ontwerpbesluit betreffende markt 16 verdeeld werden op basis van de Equal Proportionate Mark-UP-methode (EPMU) en dat die methode zou moeten worden gebruikt, en niet de "Ramsey pricing"-methode.
92. Een respondent laat opmerken dat hij de Ramsey pricing-methode altijd heeft beschouwd als het beste hulpmiddel om prijzen te bepalen. Deze respondent kiest voor optie 3, namelijk het terugwinnen van de gemeenschappelijke kosten die gemeenschappelijk zijn voor de relevante markt. Volgens hem zijn de in aanmerking te nemen gemeenschappelijke kosten die kosten die verschillende diensten met elkaar delen en een rechtstreeks causaal verband hebben met de dienst in kwestie. Het is ook belangrijk dat de gedeelde kosten de inefficiënties van de SMP-operator niet weerspiegelen. Aangezien de gemeenschappelijke kosten bepaald moeten worden in verhouding tot een relevante markt, is het onmogelijk om hiervan een algemene lijst te geven.
93. Een respondent vindt dat men bij het opnemen van de gemeenschappelijke kosten voorzichtig moet te werk gaan om te voorkomen dat de tarifieringsflexibiliteit van de SMP-operator wordt beperkt. Volgens die respondent moeten de cash flows volgens de theorieën inzake investeringsbeslissingen op een marginale basis worden geschat.
94. Volgens een respondent hangt het al dan niet opnemen van de gemeenschappelijke kosten af van het niveau waarop de toets wordt toegepast. Als de toets op het niveau van de dienst wordt uitgevoerd dan moet geen enkele bijdrage aan de gemeenschappelijke kosten in aanmerking worden genomen. Als de toets echter op het niveau van een of verschillende markten wordt

uitgevoerd dan zou eventueel een bijdrage kunnen worden overwogen en toegepast op de markt(en) samen (zonder toewijzing aan de diensten waaruit die markt bestaat).

95. Een respondent is van oordeel dat een analyse op het niveau van een dienst op basis van de marginale kosten moet worden uitgevoerd en de gemeenschappelijke kosten niet moet omvatten. Als het om een toets gaat die betrekking heeft op een markt, dan is het niet zo eenvoudig: de kosten die verschillende diensten in een SMP-markt gemeen hebben zouden in de toets moeten worden opgenomen, terwijl de kosten die verschillende markten met elkaar gemeen hebben niet zouden moeten worden opgenomen.

3.5 AANPASSINGEN VAN DE KOSTEN

V.9. Gaat u ermee akkoord dat bepaalde types van bijkomende kosten die door niet-SMP moeten worden gemaakt in de price squeeze-berekening zouden moeten worden opgenomen? Zo ja, kunt u dan vermelden welke soorten kosten volgens u zouden moeten worden opgenomen?

96. Een respondent stelt dat de kosten waarmee rekening moet worden gehouden de kosten moeten zijn van een operator die even efficiënt is als de SMP-operator. Volgens hem zou het niet gerechtvaardigd zijn om bijkomende kosten toe te voegen.
97. Een andere respondent vindt dat geen rekening moet worden gehouden met bijkomende kosten omdat het erop aankomt ervoor te zorgen dat even efficiënte operatoren concurrerend kunnen zijn, rekening houdende met de wholesale- en retailprijzen voor een product.
98. Een andere respondent raadt dan weer aan om de bijkomende kosten op te nemen. Dit zou volgens hem in overeenstemming zijn met de beslissing van de Europese Commissie betreffende Deutsche Telekom, die duidelijk de noodzaak aangeeft om die kosten op te nemen ter compensatie voor de bijkomende kosten die de alternatieve operatoren moeten dragen. In de huidige fase is die respondent van oordeel dat het moeilijk is om een overzicht te geven van die bijkomende kosten.
99. Een respondent laat opmerken dat de raadpleging blijkbaar beperkt is tot de bijkomende kosten met betrekking tot het netwerk. Volgens hem is er geen reden om zich tot die kosten te beperken aangezien de alternatieve operatoren die bijkomende kosten ook moeten dragen op de retailmarkt. Als voorbeelden vermeldt hij de marketingkosten, de kosten in verband met churn, enz.
100. Sommige respondenten gaan ermee akkoord dat rekening wordt gehouden met de bijkomende kosten. Een van hen merkt op dat de kosten voor het beheer van de interconnectie (beheer van de SLA, facturering, vooruitbetaling, enz.) in aanmerking zouden moeten worden genomen.
101. Een respondent vindt dat er geen reden is om de bijkomende kosten te baseren op de kostprijs of de prijs van de SMP-operator. Omwille van de beschikbaarheid van de informatie en omdat de SMP-operator schaal- en breedtevoordelen geniet moet de alternatieve operator zijn eigen bijkomende kosten kunnen gebruiken.
102. Een respondent benadrukt dat de toets in geen geval ertoe mag leiden dat inefficiënte operatoren worden aangemoedigd om de markt te betreden. Die operator is tegen het opnemen in de toets van kosten die de SMP-operator niet draagt. Dat zou volgens hem de door die operator in acht te nemen bodemprijs kunstmatig opdrijven en aanleiding geven tot economische inefficiënties.

V.10. Gaat u ermee akkoord dat het opnemen van die kosten in de price squeeze-toets in bepaalde omstandigheden de ontwikkeling van concurrentie stroomopwaarts kan ontmoedigen? Zo ja, kunt u dan de omstandigheden beschrijven waarin volgens u de kans het grootst is dat dit gebeurt?

103. Een respondent legt uit dat het opnemen van bijkomende kosten op de mobiele markt normalerwijze niet zal verhinderen dat concurrentie stroomopwaarts ontstaat, onder meer doordat elke afgiftedienst een afzonderlijke markt vormt.
104. Een respondent denkt niet dat het opnemen van die kosten zo'n grote invloed zou kunnen hebben aangezien de toewijzingen volgens hem geen invloed zouden mogen hebben op de concurrentie.
105. Volgens een respondent houdt het opnemen van bijkomende kosten in verband met inefficiënties het risico in dat de ontwikkeling van de concurrentie wordt ontmoedigd en dat inefficiënte investeringen stroomopwaarts worden aangemoedigd. In die zin zou het voorstel van het BIPT volgens hem niet in staat zijn om efficiënte investeringen aan te moedigen.
106. Een respondent erkent dat er een risico bestaat voor de ontwikkeling van de concurrentie op de stroomopwaarts gelegen markt wanneer met de bijkomende kosten rekening wordt gehouden. Toch vindt hij dat dit risico alleen bestaat als de prijzen waarmee rekening is gehouden bepaalde inefficiënties van de alternatieve operatoren weerspiegelen.
107. Volgens een respondent mag de toets in geen geval de SMP-operator ertoe verplichten om zijn prijzen af te stemmen op die van zijn minder efficiënte concurrenten. Daarom moeten de juiste signalen naar de markt worden gestuurd om de operatoren te stimuleren om hun investeringen voort te zetten.

V.11. Vindt u dat de kosten stroomafwaarts van de SMP-operator moeten worden aangepast zodat ze schaal- en bereikvoordelen weerspiegelen? Zo ja, kunt u dan beschrijven hoe ze zouden moeten worden aangepast?

108. Een respondent stelt dat de valorisatie van schaalvoordelen volgens hem een zeer complexe zaak is en dat de benadering die door het BIPT wordt voorgesteld louter kunstmatig en willekeurig is en niet op een gegronde rechtvaardiging steunt.
109. Een respondent spreekt zijn voorkeur uit voor een bijstelling van de kostenbasis om de schaal- en breedtevoordelen te weerspiegelen alsook de concurrentievoordelen die de historische operator heeft kunnen genieten.
110. Sommige respondenten gaan akkoord met het voorstel van het Instituut. Een van hen stelt dat de toets zou moeten zijn gebaseerd op de kosten van een efficiënte alternatieve operator.
111. Een respondent legt uit dat het feit dat het BIPT niet uitlegt welke aanpassingen het Instituut plant en ook niet in welke gevallen ze doorgevoerd zouden kunnen worden, tot onzekerheid leidt, wat in een price squeeze-toets zou moeten worden vermeden. Deze respondent vindt dat als de SMP-operator moet nagaan of hij in lijn is met deze verplichtingen, hij moet weten welke aanpassingen overwogen zouden worden.
112. Sommige respondenten zijn van oordeel dat de schaal- en breedtevoordelen reeds weerspiegeld worden in de wholesale-prijzen. Als er schaal- en breedtevoordelen bestaan op retailniveau (bijvoorbeeld in verband met de functies voor facturering of marketing), dan moet daarmee rekening worden gehouden.
113. Een andere respondent vindt dat geen rekening moet worden gehouden met schaal- en breedtevoordelen op het niveau van de retailfuncties omdat deze te moeilijk te meten zijn. De aangebrachte aanpassingen zouden kunstmatig kunnen zijn en onderhevig aan fouten inzake voorspelling. Bovendien hebben de concurrenten andere middelen, zoals de gebundelde aanbiedingen, om de te stellen tegenover de voordelen van de historische operator.

3.6 BEHANDELING VAN DE OPBRENGSTEN

V.12. Gaat u akkoord met de behandeling die het BIPT voorstelt van de inkomsten in de price squeeze-toets, inclusief de behandeling van kortingen en tijdelijke aanbiedingen? Zo niet, kunt u dan toelichten welke benadering uw voorkeur geniet?

114. Volgens een respondent zou de toets rekening moeten houden met kortingen en promoties. Toch is die respondent van oordeel dat (behalve wanneer de SMP-operator over voordelen beschikt die de concurrentie overstijgen) de tijdelijke promoties niet in aanmerking zouden moeten worden genomen omdat dit een middel is dat door de nieuwkomers wordt gebruikt om de concurrentie aan te gaan met de aanbiedingen van de SMP-operator.
115. Volgens een respondent is er geen enkele reden om de kortingen en de promoties van de toets uit te sluiten. Als deze van de toets zouden worden uitgesloten zou dit volgens hem erop neerkomen dat aan de SMP-operator de mogelijkheid wordt geboden om aan de price squeeze te ontsnappen door middel van kortingen.
116. Een respondent is voorstander van de tweede optie die door het BIPT wordt overwogen, namelijk het gewogen gemiddelde van de inkomsten.
117. Andere respondenten zijn voorstander van optie 1 (de toets toepassen op de afgeprijsde elementen).
118. Wat de kwantumkortingen betreft steunen verschillende respondenten de benadering die door het BIPT wordt voorgesteld om te voorkomen dat kruissubsidiëringen worden toegepast op basis van klanten met een lagere consumptie.
119. Een respondent benadrukt dat het BIPT de prijsverlagingen die worden toegekend op grond van het gebruikte volume lijkt te interpreteren als kortingen. Die methode is volgens hem niet aanvaardbaar omdat zij geen rekening houdt met de volledige definitie van het aanbod zoals die door de operator is bepaald en contractueel met de klant is vastgelegd.
120. Wat de tijdelijke promoties betreft is een respondent van oordeel dat deze slechts van tijdelijke aard zijn en niet van toepassing zijn op het hele klantenbestand. Als het Instituut die aanbiedingen in de toets zou willen opnemen, zou het dat daarom alleen kunnen doen door de toets uit te voeren op het niveau van de relevante markt en door rekening te houden met een gewogen gemiddelde op basis van het soort bestaande promoties en het percentage klanten dat daadwerkelijk recht heeft gehad op een promotie.
121. Een respondent is van oordeel dat het alleen zin heeft om enkel rekening te houden met de afgeprijsde elementen als is aangetoond dat de klanten die die kortingen genieten deel uitmaken van een afzonderlijke markt, die bijvoorbeeld gekenmerkt is door een hogere mate van concurrentie. In dat geval is die respondent van oordeel dat de toets ten minste van toepassing moet zijn op de hele klantencategorie en niet op elke klant individueel.
122. Volgens een respondent is het belangrijk om rekening te houden met alle parameters die de voorwaarden vormen voor het toekennen van de korting alsook de kenmerken van het aanbod die bepalend kunnen zijn voor het in aanmerking nemen van de netwerkkosten (bv. rechtstreekse toegang eerder dan gespreksophaling).

3.7 METING VAN DE RENTABILITEIT

V.13. Bent u van mening dat de WACC van de SMP-operator de meest geschikte basis is om in de price squeeze-toets een beoordeling van de rentabiliteit op te nemen, of zou een andere benadering moeten worden gevolgd, zoals het rendement op omzet?

123. Een respondent is van mening dat het WACC-begrip niet bijzonder raadzaam lijkt aangezien alleen de rechtstreeks toe te wijzen kosten in aanmerking moeten worden genomen.
124. Een respondent is van mening dat het relevant is om de WACC te gebruiken als maatstaf voor rentabiliteit. Volgens hem moet met de WACC van de alternatieve operatoren rekening worden gehouden omdat het risicocoefficient dat deel uitmaakt van de WACC verschilt van een operator tot de andere. Volgens hem zou de op retailniveau gebruikte waarde gelijk moeten zijn aan die

welke op wholesale-niveau is gebruikt, als de WACC van de SMP-operator in overweging zou worden genomen.

125. Een respondent gaat akkoord met het voorstel van het BIPT om de WACC te gebruiken omdat die benadering in de lijn ligt van die welke door het Instituut is gekozen voor de prijscontrole. Bovendien vormt de WACC volgens hem een stabiel hulpmiddel dat gebaseerd is op de kosten die gemaakt worden om een dienst tot stand te brengen en aan te bieden, eerder dan op het verkoopsvolume van een product of een specifieke dienst.
126. Een respondent zou akkoord kunnen gaan met het gebruik van de WACC voor zover de toets wordt uitgevoerd op het niveau van de markt en aangezien dat zou overeenstemmen met de rentabiliteitsratio waarmee rekening wordt gehouden in de kostenmodellen van het BIPT.
127. Aangezien de toets normaliter de wholesale-inputprijs hanteert, zal die prijs reeds in de WACC zijn opgenomen. Op retailniveau zal er waarschijnlijk weinig of geen gebruikt kapitaal zijn; de WACC is dus geen geschikte maatstaf voor de rentabiliteit op dit niveau. Sommige respondenten pleiten dus voor alternatieve maatregelen zoals Return on Sales, Net Present Value of Internal Rate of Return.

3.8 TIJDHORIZON

V.14. Gaat u ermee akkoord dat retrospectieve en prospectieve benaderingen geschikt kunnen zijn in verschillende marktomstandigheden? Kunt u de omstandigheden toelichten waarin volgens u de twee benaderingen zouden moeten worden gevolgd?

128. Verschillende respondenten gaan ermee akkoord dat zowel de retrospectieve als de prospectieve benaderingen kunnen worden gehanteerd, naar gelang van de omstandigheden. Een langere analyseperiode kan gerechtvaardigd zijn in het geval van een opkomende markt of wanneer de kosten uit het verleden niet representatief zijn voor de kosten in de toekomst.
129. Volgens een respondent is een prospectieve benadering nodig om rekening te houden met een voldoende lange tijdhorizon en om rekening te houden met de toekomstige kosten van een markt. Volgens die respondent moet bij het uitvoeren van de toets rekening worden gehouden met de huidige en toekomstige kosten van de SMP-operator zoals die bekend zijn of op het moment van de toets geschat worden.
130. Een respondent vindt dat de benadering die wordt gebruikt om de toets uit te voeren gebaseerd zou moeten zijn op de periode waarin het aanbod op de markt werd gebracht op het moment dat de toets wordt uitgevoerd. Volgens hem zou een prospectieve benadering alleen moeten worden gebruikt wanneer het aanbod onlangs op de markt is gebracht.
131. Volgens een respondent is een retrospectieve benadering relevant wanneer de markt rijp is, terwijl een prospectieve benadering te verkiezen is wanneer de markt minder rijp is. Die respondent legt er de nadruk op dat de keuze tussen die twee methodes een geregelde evaluatie van de marktkenmerken inhoudt.
132. Een respondent is van mening dat er geen redenen zijn om rekening te houden met de prospectieve kosten op de gevestigde markten. Die prospectieve benadering zou volgens hem beperkt moeten zijn tot uitzonderlijke marktomstandigheden zoals men die op de opkomende markten aantreft.
133. Een respondent stelt dat het voorlopig raadzaam zou zijn om een concept van tijdelijkheid op te nemen in elke analyse die niet-terugkerende vaste prijselementen zou omvatten.

V.15. Gaat u akkoord met de door het BIPT voorgestelde benadering van de lengte van de tijdhorizon voor de price squeeze-beoordeling? Zo niet, kunt u uitleggen waarom en duidelijk maken welke benadering u verkiest?

134. Een respondent is van oordeel dat de tijdhorizon zou moeten worden bepaald op basis van de economische levensduur van de in overweging genomen activa. Omwille van de coherentie denkt die respondent dat het wenselijk zou zijn om dezelfde levensduur te gebruiken als die waarmee rekening is gehouden in het referentieaanbod van de operator.
135. Een respondent is van oordeel dat een periode van 3 tot 5 jaar ongeschikt is en dat men een kortere periode in overweging zou moeten nemen. De tijdhorizon zou volgens hem de waarschijnlijke geldigheidsduur van een tarief niet mogen overschrijden. Een duur van drie jaar is volgens hem overdreven. Een andere respondent is van oordeel dat 3 tot 5 jaar overdreven is als de markt rijp is.
136. Volgens een respondent is het moeilijk om op voorhand een standaardperiode te bepalen aangezien de verwachte duur van een gesprek van een klant afhankelijk is van de aanbiedingen die op de markt zijn gebracht en van de rijpheid van de markt. Hij is van oordeel dat het niet nodig is om op voorhand een duur van 3 tot 5 jaar vast te leggen.
137. Een respondent geeft aan dat de tijdhorizon waarmee rekening moet worden gehouden de specifieke kenmerken van de markt in aanmerking moet nemen met betrekking tot de gemiddelde levensduur van de klanten, de "churn"-ratio of de afschrijvingsperiode van investeringen. Volgens hem lijkt de tijdhorizon van 3 tot 5 jaar geen rekening te houden met die specifieke kenmerken.
138. Bepaalde respondenten zijn van oordeel dat de geschikte tijdhorizon per geval moet worden bepaald. Bovendien verhoogt een langere analyseperiode het risico op fouten, met name fouten in het maken van voorspellingen.
139. Naast de parameters die door het BIPT zijn voorgesteld om de geschikte tijdhorizon te bepalen, stellen bepaalde respondenten voor om rekening te houden met de periode die een operator nodig heeft om een investeringsrendement te boeken.

V.16. Gaat u ermee akkoord dat het gebruik van een kapitaalwaardemethode met de WACC van de SMP-operator als de discontovoet, de geschikte benadering is voor de price squeeze-toets? Zo niet, kunt u uitleggen waarom en duidelijk maken welke benadering u verkiest?

140. Volgens een respondent is de methode van de discounted cash flows opgesteld als leidraad voor de beslissingen inzake investeringsprojecten op lange termijn terwijl het doel van een price squeeze-toets erin bestaat om price squeezes op te sporen op grond van een bepaalde marktstructuur, bestaande investeringen en de geldende tarieven op de markt. Bovendien zou het gebruiken van de WACC als actualiseringsgraad impliceren dat rekening wordt gehouden met het risico. Daarom is die respondent van oordeel dat het BIPT rekening zou moeten houden met de complexiteit en het gebrek aan precisie die deze methode aan de toets zou geven alvorens te beslissen om die methode toe te passen.
141. Een respondent vindt dat het gebruik van de WACC van de SMP-operator als actualiseringsgraad coherent is met het gebruik van de kosten van die operator voor het uitvoeren van de toets.
142. Verschillende respondenten steunen grotendeels de benadering die gebruikmaakt van de Discounted Cash Flow-methode, maar maken voorbehoud bij het behandelen van periodes van minder dan een jaar.

3.9 UITVOERING VAN DE TOETS

V.17. Gaat u ermee akkoord dat het BIPT die eisen zou moeten stellen aan klachten voordat ze verder worden onderzocht? Als u daar niet mee akkoord gaat, kunt u dan uitleggen waarom?

143. Bepaalde respondenten verwerpen het derde voorgestelde criterium (de klacht moet een berekening van de price squeeze inhouden die overeenkomt met de benadering die in de richtsnoeren is beschreven) aangezien de concurrenten niet over de nodige informatie beschikken, met name wat de kosten betreft. Zelfs de toekomstige publicatie van gescheiden rekeningen stelt de concurrenten niet in staat om een price squeeze-toets uit te werken, aangezien die rekeningen alleen a posteriori beschikbaar zijn en het weinig waarschijnlijk is dat zij de relevante periode bestrijken.
144. Verschillende respondenten leggen er de nadruk op dat de toets voldoende flexibel moet zijn om een alternatieve operator in staat te stellen om deze toe te passen door gebruik te maken van beschikbare informatie. In de gevallen waarin de informatie niet langer beschikbaar zou zijn voor een alternatieve operator, is die respondent van oordeel dat het BIPT flexibeler zou moeten zijn in zijn ontvankelijkheidsvoorwaarden voor een klacht.
145. Een respondent dringt erop aan dat de ontvankelijkheidsvoorwaarden voor een klacht zo weinig beperkend mogelijk zouden zijn. Hij vraagt dat de SMP-operator de verplichting zou hebben om op proactieve manier informatie te verstrekken aan de klager.
146. Volgens een respondent is het absoluut noodzakelijk om een aantal waarborgen in te bouwen om te voorkomen dat misbruik wordt gemaakt van het beschreven proces. Hij vestigt de aandacht op het feit dat elke procedurereguleer in overeenstemming zou moeten zijn met de bepalingen van het huishoudelijk reglement dat vastgelegd is in artikel 22 van de wet van 17 januari 2003.
147. Een respondent gaat akkoord met de vastgelegde minimumvereisten en herinnert eraan dat rekening zal moeten worden gehouden met de vertrouwelijkheidsvereisten van bepaalde gegevens die eigen zijn aan de SMP-operator.

V.18. Gaat u ermee akkoord dat het BIPT deze tweeledige aanpak van het onderzoek moet volgen? Als u daar niet mee akkoord gaat, kunt u dan uitleggen waarom?

148. Een respondent is van oordeel dat een termijn van een maand moet worden vastgelegd voor elk van die twee stappen.
149. Volgens een respondent zou de termijn die in de verplichting tot bekendmaking van de tarieven voldoende moeten zijn om het mogelijk te maken om een price squeeze op te sporen in een aanbod dat nog niet is gelanceerd.
150. Een respondent legt er de nadruk op dat het nodig is om een bijkomende stap toe te voegen in verband met het verifiëren van de gegrondheid van de klacht.
151. Volgens bepaalde respondenten moet worden toegevoegd dat de beslissing om het onderzoek voort te zetten niet inhoudt dat de slotbeslissing noodzakelijkerwijs zal besluiten tot het bestaan van een price squeeze.
152. Volgens bepaalde respondenten zal het BIPT, aangezien het om een inbreukprocedure gaat, de procedurele garanties moeten naleven die het aangeklaagde bedrijf in een dergelijke context geniet. De operator die het voorwerp uitmaakt van een voorafgaand onderzoek moet hierbij betrokken worden zodat hij kan vernemen wat zijn rechten zijn.
153. Een respondent wijst erop dat het BIPT zou moeten aangeven dat bij gebrek aan een besluit na het indienen van een zaak binnen de gestelde termijn (een maand), ervan moet worden uitgegaan dat het BIPT een negatief besluit heeft genomen over het instellen van een onderzoek.
154. Een respondent vraagt dat de termijn van ongeveer een maand voor elke stap tot drie weken zou worden teruggebracht. Een andere vindt de procedure te lang.
155. Bepaalde respondenten zijn van oordeel dat het nodig zou kunnen zijn om de analyse af te maken over een langere periode dan voorzien, als dat noodzakelijk zou blijken om een grondige analyse uit te voeren. Zij vragen aan het BIPT om zijn standpunt op gedetailleerde en niet beknopte wijze te rechtvaardigen op het einde van fase 1. Ze vragen ook of het BIPT het voornemen heeft om voorlopige maatregelen te nemen of gebruik te maken van zijn injunctiebevoegdheid.

V.19. Wat is volgens u de meest geschikte benadering om ervoor te zorgen dat een price squeeze ongedaan wordt gemaakt na een besluit dat er sprake is van een price squeeze? Kunt u uw antwoord toelichten?

156. Een respondent vindt dat het discreter en dus raadzamer is om de keuze over de te nemen maatregel aan de SMP-operator over te laten. Als een specifieke wijziging zou worden opgelegd, dan zou dit ingaan tegen zijn vrije keuze en zou dit hem zijn hele commerciële vrijheid ontnemen.
157. Een respondent vindt dat het BIPT onmiddellijk zou moeten verplichten om de prijzen te veranderen om zo de price squeeze ongedaan te maken. Op die manier zou volgens hem het probleem onmiddellijk kunnen worden opgelost en zouden bijkomende discussies worden vermeden over het uitvoeren van de oplossing. In het tegenovergestelde geval zou het BIPT de markt van dichtbij moeten volgen om uit te maken of de genomen maatregelen voldoende zijn.
158. Een respondent stelt voor dat er eventueel een boete wordt opgelegd aan de SMP-operator, dat deze verplicht wordt om de voordelen die de price squeeze uitmaken aan zijn klanten te onttrekken en dat zij de mogelijkheid krijgen om het contract te verbreken.
159. Een respondent twijfelt eraan of wijzigingen in de specifieke kenmerken van de aanbiedingen price squeezes kunnen verhelpen. Hij is van mening dat slechts een prijsaanpassing noodzakelijk is.
160. Bepaalde respondenten vragen dat niet de minste onzekerheid zou bestaan over de manier waarop de price squeezes worden opgelost.
161. Bepaalde respondenten erkennen dat de twee opties aanvaardbaar zijn voor zover het BIPT een vetorecht heeft betreffende de door de SMP-operator gekozen oplossing.
162. Een respondent gaat akkoord met de eerste optie als de klager geraadpleegd wordt over de overwogen wijzigingen. Hij gaat akkoord met de tweede optie als de klager en het BIPT door de SMP-operator geraadpleegd worden over de overwogen wijzigingen.

M. Van Bellinghen
Lid van de Raad

G. Deneff
Lid van de Raad

C. Rutten
Lid van de Raad

E. Van Heesvelde
Voorzitter van de Raad